

Janez Pucelj:

Otroci se pogovarjajo o koledarju.

Veliki traven — maj.

že slavčki žvrgolijo,
se maj vesel budi;
naj srca podarijo,
kar lepi maj rodi.

Glej, rožic ti delimo
in vneti te slavimo:
Marija, Marija, o Marija!

Majnik je Marijin mesec. Pri nas smo naredili tako lepe »šmarnice«: v kotu lep čipkast prt in pajčolan okrog Marije in vse polno rož,« se pohvali Lizika.

»Pri nas je pa za Marijo rdeč žamet; veš, je še lepše kot pajčolan,« se povzpne čez Liziko Špelica.

»Najlepši majnik je v cerkvi, ko je zdaj v glavnem oltarju Marija, ki tako milo gleda, in so rože kar v celih vrstah nastavljene,« se povzpne čez obe Jože, ki je višji ministrant in je sam, visoko na vitki lestvi stoječ, razprostrl pajčolan nad podobo Matere božje, ki tako milo gleda po ljudeh.

»Zakaj pa je majnik Marijin mesec?« hoče vedeti Cilo začetnik.

Jože: »Zato, ker je posvečen Mariji. Majnik je najlepši mesec vsega leta: vse živi, vse cvete, vse prepeva! Marija je pa najlepša izmed vseh ljudi: brez madeža izvirnega greha je bila spočeta in tudi sama ni storila nikdar nobenega greha!«

»Zato so Mariji na čast v majniku vsak dan »šmarnice«. Jaz sem bil lani vsak dan pri njih. In letos pojdem vsak dan.«

»Jaz lani samo dvakrat nisem bil.«

»Jaz sem pa meh pritiskal pri vseh,« ve tudi Grahut o sebi nekaj dobrega v čast Mariji. — — —

»Pa vnebohod je ta mesec.«

»Vnebohod! Jezus je po vstajenju bil še štirideset dni na zemlji. Ta čas se je prikazoval apostolom, je z njimi jedel, so se ga smeli dotikati — — —«

»Posebno Tomaž!«

»Saj neverni Tomaž, ki ni hotel verjeti, da je Jezus vstal in je rekel: dokler ne vtaknem prstov v njegove rane in ne položim roke v njegovo stran, ne bom veroval. — Pa se je čez osem dni spet prikazal Jezus, k Tomažu stopil ter mu rekel: Tomaž, zdaj vtekni prste v moje rane in положи roko v mojo prebodeno stran in ne bodi neveren.«

»To je moralo biti Tomažu vroče ob teh besedah! Zato pravimo še zdaj, če kdo izlepa česa ne verjame, da je neverni Tomažek,« obrazloži Tone Grahut.

»Ti, Grahut, si tak neverni Tomažek,« ga piči Lizika.

»Kajne; zato ker ti nisem verjel včeraj, da bi bil šel po zadnji april k organistu! Si pa ti bolj verna, ko si šla po prvega h kaplanu.«

»Štirideseti dan pa je Jezus peljal apostole na Oljsko goro, je tam nad njimi razprostrl roke, jih blagoslovil in se vpričo njih dvignil v nebesa. Oni so pa za njim gledali, dokler se jim nista prikazala dva angela.«

»Zato ugasijo na vnebohoda dan pri veliki maši pri evangeliju velikonočno svečo; to pomeni, da je šel Jezus v nebesa.«

»Pa je vendarle tudi še na zemlji ostal!«

»Seveda je! V svetem Rešnjem Telesu! Samo tam ga z očmi ne vidimo.«

»Tri dni pred vnebohomom so pa prošnji dnevi.«

»Takrat so procesije: v ponedeljek v Goričo vas, v torek v Hrovačo, v sredo v Nemško vas.«

»To so prošnje procesije, ko prosimo Boga za dobro letino. Te dni berejo evangelij o nadležnem prijatelju, ki je ponoči toliko časa trkal pri prijatelju na okno in moledoval za tri hlebe kruha, dokler ni ta nejevoljen res vstal in mu jih dal.«

»Tri hlebce! To jih je vesel nesel domov!« pozvame Jurko Zlatorepec, ki doma že od velike noči nimajo kruha.

»Tako moramo tudi mi prositi, dokler nam Bog ne da! Jezus je rekel: Če kdo očeta prosi kruha, mu oče ne bo dal kamna; in če ga prosi ribe, mu ne bo dal kače; in če ga prosi pirha, mu ne bo dal škorpiona!«

»Kaj pa je to škorpion,« vpraša Cilo začetnik.

»Tak jeziček, kakršnega ima Lizika«, ve brž razlago Tone Grahut. Lizika huda, rdeča, a molči, da bi dokazala, da nima takega škorpiona v ustih, kakršnega ji ga očita Grahut.

»V majniku moramo pa tudi Marijo prositi lepo z zaupanjem, saj je naša mati! Zato pa moramo pridno hoditi k šmarnicam, kajne, da nas bo vesela, da bo tudi ona za nas prosila.« — — —

»Z Bogom«, dan's Marija pravi,	lepe nauke poslušali,
»Z Bogom«, srčno vas pozdravi.	radi se po njih ravnali;
»Ste k majniku hodili,	za vas bom prosila,
lepo me častili,	oj z Bogom, preljubi!«

Jurčkove
šmarnice.

Rožnik — junij.

Sonce žge, žge, žge — — —

»V nedeljo je pa tretji največji praznik v letu: Binkošti!«

»Binkošti! Petdeseti dan po veliki noči, ko se spominjamo, kako je Jezus razlil v podobi ognja Svetega Duha nad apostole.«

»Bili so zbrani v tisti dvorani, kjer je bila zadnja večerja. Kar zaslišijo velik šum kakor šum viharja in napolni vso hišo in ognjeni zublji se jim prikažejo nad glavami.«

»In takrat so bili vsi napolnjeni s Svetim Duhom in so govorili različne jezike, da so se vsi čudili.«

»Kdo pa jih je naučil različnih jezikov?«

»Sveti Duh jih je naučil! Če bi se bili apostoli morali šele učiti tujih jezikov, bi se bila Jezusova vera silno počasi širila; tudi so bili apostoli že v letih! Jezus pa jih je poslal k vsem narodom!« razlaga Jože.

Grahutu pride na um, da bi rekel: Zate, Jože, bi bilo tudi dobro, da bi te Sveti Duh naučil različnih jezikov kakor apostole, ko praviš, da boš škof. Pa Jože Selan ni Čudovanova Lizika, da bi se mu Grahut upal reči kaj takega, zato rajši pogoltne to lepo domislico.

»Drugo nedeljo je pa praznik svete Trojice.«

»Sveta Trojica, to je en sam Bog pa tri osebe,« se učeno postavi Cilo začetnik.

»V četrtek potem je pa sveto Telo. Bo procesija!«

»Praznik svetega Telesa bi moral biti prav za prav veliki četrtek. Takrat je postavil Jezus pri zadnji večerji ta zakrament. Pa takrat smo bolj žalostni, ko se spominjamo, kako je Jezus za nas trpel in umrl, zato je sveta Cerkev postavila poseben praznik, ko se samo veselimo. Zato je tudi vesela procesija, ko gre Jezus venkaj čez naše njive in travnike.«

Grahut se zmisli, kako bo pomagal pritrkavati in ga zarsbe prsti, da začne nabijati po pločevinasti steni Majerčkove »pošte«: Bom bom bom, bingelbongel bingelbom, bim bim bim.

»Kres je tudi junija meseca. Bodo fantje kurili kres.«

»Pa po kresnice bomo šli in steljo! Jaz vem za tako lepo doli v Jazbinah.«

»Zakaj steljo?« bi rad vedel Cilo začetnik.

»Steljo se na kresni večer nastelje po hiši, da pride sveti Janez Krstnik kresovat.«

»Kdo pa je bil Janez Krstnik«, vpraša Bernadek.

»Sveti Janez Krstnik je bil sin svete Elizabete, Marijine tete. Jezusa je krstil v reki Jordanu. Takrat se je prikazal Sveti Duh v golobji podobi nad Jezusovo glavo in Bog Oče se je oglasil iz nebes: Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam veselje.«

»O kresu pa praznujemo rojstni dan tega Janeza Krstnika, v avgustu pa njegovo smrt: obglavljenje Janeza Krstnika. Kralj Herod, sin tistega Heroda, ki je zalezoval Jezusa, mu je dal glavo odsekati.«

»Kar se piše Herod, je vse falot! O kresi se tudi dan obesil! Če se ponoči stegneš, v dan dregneš; če se skrčiš, v dan trčiš. — Pa konec šole je tudi ta mesec!« ima Grahut za največji praznik meseca rožnika, to je zanj najlepši rožni cvet.

»Konec šole na Vidov dan. Na ta dan je bilo prepalo slavno srbsko carstvo. Na Vidov dan leta 1389. so Turki na Kosovem polju umorili srbskega carja Lazarja in premagali Srbe. Na Vidov dan je prepalo slavno srbsko carstvo«, razlaga Mirko.

Tega Grahut ne ve dosti, pač pa: »Na Vidov dan letos prepade šola za vas za dva meseca, zame pa za zmeraj!«

Letos namreč Grahut dostoji šolo in stopi v ko-larsko šolo očetovo.

»Tisti dan po Vidovem je pa praznik svetega Petra in Pavla.«

»Peter je bil prvi rimski škof. Rimski cesar Neron ga je dal v gledališču križati.«

»Pa je tedaj Peter prosil, naj obrnejo križ narobe, ker ni vreden, da bi umrl tako kakor njegov Gospod. In so potem obrnili križ narobe, tako da je umrl Peter z glavo navzdol.«

»Petra je Jezus postavil za poglavarja Cerkve. Rekel mu je: Ti si Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva. Karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.«

»Petru je tudi čredo izročil, postavil ga je za najvišjega pastirja. Trikrat ga je vprašal vpričo apostolov: Simon, Jonov sin, ali me ljubiš bolj kot ti-le? tako da je bil Peter vtretje že žalosten. In trikrat mu je Peter zatrdil, da ga ljubi. In vselej mu je rekel Jezus: Pasi moje ovce, pasi moja jagnjeta!«

»Zato tudi je rimski škof poglavar čez vso Cerkev, ker je bil Peter ob smrti rimski škof.«

»Rimskemu škofu pravimo papež, to se pravi oče; in ker je njegova služba tako sveta, mu pravimo tudi sveti oče.«

»Tisti dan kot Peter je umrl tudi sv. Pavel, ki je včasi preganjal Cerkev, pa je potlej največ storil in največ trpel za Jezusa, ko je bil apostol.«

»Kako je pa sv. Pavel umrl?«

»Prav tisti cesar Neron mu je dal glavo odsekati.«

»Zato ima Pavel v roki meč, Peter pa ključ, ker je nebeški ključar.«

»Na prav imeniten praznik ste pa pozabili. Čeprav ni zapovedan, pa je ves mesec junij nekako njemu posvečen kakor majnik Mariji.«

»Srce Jezusovo! Srce Jezusovo!«

»Drugi petek po svetem Rešnjem Telesu — Srce Jezusovo! Srce Jezusovo, ki nas je tako rado imelo, da je Jezus pustil, da so mu še mrtvo prebodli. Zato ga moramo pa tudi mi radi imeti.«

»Pa ne samo junija meseca. Vsak prvi petek! Takrat greve vselej z materjo k sv. maši, ko je pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom in so litanijske presvetega Srca Jezusovega,« se pohvali Lizika.

»Pa ne samo k maši, tudi k svetemu obhajilu! Posebno kdor gre devet prvih petkov po vrsti, mu je Jezus obljubil, da mu bo dal prav posebnih milosti. To je obljubil, ko se je prikazal sv. Marjeti Mariji Alakok in ji naročil, naj poskrbi, da se bo razširilo češčenje njegovega Srca,« prekosi Liziko Špelica.

»Vsaj toliko radi pa ga moramo imeti vsi, da ga ne žalimo z grehom. Kdor naredi smrtni greh, ga iznova ovije s trnjevo krono in iznova prebode, živega, ne mrtvega,« tako so rekli gospod v šoli.« — — —

O Jezus, tvoje sladko Srce vsa ljudstva, vsi jeziki,
naj ljubijo, časte, vse angelske vrste!